

แนะนำโรงเรียน

ร.ร. บ้านสะนอ

อ.ยะรัง จ.ปัตตานี

● เรื่องวิทย์ ณรงค์พนธ์

การสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนซึ่งมีเด็กไทยอิสลามเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส นับว่ามีปัญหาสำหรับผู้สอนอย่างยิ่ง เพราะชีวิตประจำวันของเด็กล้วนใช้ภาษามลายู มีโอกาสพูดภาษาไทยหรือภาษาที่สองภายในรั้วโรงเรียนเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ภาคการศึกษา ๒ พยายามหา路子ทางแก้ไข เริ่มแรกได้ส่งศึกษานิเทศก์ไปดูงานเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาการเรียนภาษาที่สอง ณ ประเทศฟิลิปปินส์ แล้วนำมาทดลองที่โรงเรียน-บันนังมัย อำเภอมือจก จังหวัดยะลา เป็นแห่งแรก หลักการสำคัญคือ เปิดชั้นเด็กเริ่มเรียน เพื่อฝึกความพร้อมทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทย โดยใช้เวลาฝึก ๑ ปี ปรากฏว่าได้ผลเป็นที่พึงพอใจ

ถึงกระนั้นก็ตามภาคการศึกษา ๒ พยายามหาทางฝึกเด็กเริ่มเรียนโดยใช้เวลาระยะสั้น ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาถึง ๑ ปี จึงได้นำโครงการต่างๆ มาทดลอง คือโครงการซึ่งได้แนวคิดจาก New York State University at Plattsburgh สถาบัน ดังกล่าวนี้อทดลองกับเด็กชาวบ้านบริเวณมหาวิทยาลัย โดยนำมาฝึกภาษาที่สอง ณ โรงเรียนสาธิต การค้นคว้าของอาจารย์และนิสิตจากสถาบันนั้นปรากฏว่าชั่วระยะเวลา ๑๕ เดือน เด็กมี

ความพร้อมที่จะเรียนได้ทันที และทางภาคได้นำโครงการระยะสั้น หรือที่เรียกว่า Head Start Program มาทดลองสอนนักเรียนอิสลามดังกล่าว ขณะนี้ทดลองไปแล้ว ประมาณ ๕-๖ โรงเรียน ได้ผลเป็นที่น่าชื่นชม

เมื่อเร็วๆ นี้ ผู้เขียนมีโอกาสไปเยี่ยมชมโรงเรียนที่ได้รับรางวัลในการสอนภาษาไทย ของภาคการศึกษา ๒ คือ ร.ร. บ้านสะนอ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี โรงเรียนตั้งอยู่ห่างจากเขต

เทศบาลเมืองบัตตานีประมาณ ๑๕ กม. และเลยทางแยกตรงหมู่บ้านพงศารุ ประมาณ ๒ กม. บริเวณโรงเรียนร่มรื่น สะอาด อาคารเรียนชั้นเดียวจำนวน ๓ หลัง และบ้านพักครูตั้งอยู่ใกล้ๆ กัน ก่อนเข้าชมชั้นเรียน คุณมนูญ สุทธาศาสตร์ ซึ่งเป็นครูใหญ่ที่นั่นถึง ๑๐ ปี ได้เล่าเรื่องเกี่ยวกับโรงเรียนให้ฟังว่า

“ปัจจุบันโรงเรียนบ้านสะนอสอนถึงชั้นประถมปลาย มีครู ๑๔ คน นักเรียน ๓๕๖ คน นักเรียนทั้งหมดยุคหรือครบ นับถือศาสนาอิสลามร้อยเปอร์เซ็นต์ ผู้สอนไม่ยอมพูดภาษามลายู แต่พยายามหัดให้เด็กรู้จักเรียกชื่อสิ่งของใกล้ ๆ ตัว หรือคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันเป็นส่วนใหญ่ เท่าที่สำรวจคำดังกล่าวปรากฏว่ามีประมาณ ๒๐๐ กว่าคำ คำเหล่านี้ครูนำมาแยกแยะเป็นหมวดหมู่ เช่น หมวดอวัยวะมี ผม หน้า ตา จมูก ปาก ฯลฯ หมวดเครื่องนุ่งห่ม เช่น เสื้อ กางเกง เข็มขัด รองเท้า ฯลฯ บางคำต้องใช้อุปกรณ์ช่วยให้เด็กเข้าใจง่ายขึ้น

พูดถึงการสอนอ่าน ที่นี้ใช้ ๒ วิธีครับ คือสอนเป็นคำ แต่ละคำต้องมีความหมาย เพื่อให้เด็กเข้าใจและอ่านได้รวดเร็ว ดัดมาเป็นวิธีการประสมสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ ว่าถึงสำเนียงหรือเสียงภาษามลายู เขาไม่มีเสียงวรรณยุกต์ หรือเสียงดนตรีเหมือนกับภาษาไทย นี่แหละ

ครับ หากครูสอนไม่เข้มงวดก็จะออกเสียงเพี้ยนทันที เช่น อ่านประโยคที่ว่า เจ้าเข้าพ่ออายุได้ เก้าปี เด็กจะออกเสียงว่า เจ้าเข้าพ่ออายุได้ ๘ ปี เป็นต้น เมื่อเรารู้วิธีการเช่นนี้แล้ว เด็กก็สามารถอ่านหรือพูดภาษาไทยได้ชัดเจน

ว่าถึงชั้น ป. ๑ ซึ่งรับเด็กมีความพร้อมที่จะเรียน ก็ไม่มีปัญหาเลยครับ คือไม่ต้องมานั่งหัดเขียนหัดอ่านกันใหม่ ครูสามารถสอนหนังสือต่างๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดได้ทันที ถึงกระนั้นก็ตามทุกชั้นเรียน ครูต้องเข้มงวดเรื่องการใช้ภาษาไทยอยู่เสมอ และพยายามหาวิธีการต่างๆ เพื่อจะช่วยให้เด็กเรียนเข้าใจง่ายขึ้น เช่น จัดห้องสมุด ก็อย่างว่าแหละครับ โรงเรียนแถบชนบทจะหาหนังสือหลายๆ มาบริการนักเรียนก็ยากอยู่ นอกจากนั้นผมเคยถ่ายทอวิทยุภายในโรงเรียน โดยติดลำโพงไว้ตามอาคาร เพื่อให้เด็กเรียนฟังขณะพักกลางวันหรือก่อนเข้าเรียน เด็กจะรับฟังภาษาไทยตลอดเวลา นับว่าได้ผลดี

พูดถึงผู้ปกครองที่นี่หรือครับ ส่วนใหญ่ สนับสนุนการเรียนของลูกหลานเป็นอย่างดี เด็กหลายคน มีโอกาสเรียนต่อโรงเรียนชั้นมัธยมในจังหวัด ไม่นานจะครบหลักสูตรของผม อาจจะได้เข้าเรียนในคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แล้วกลับมาเป็นครูที่บ้านสะนอก็เป็นได้ และเป็นที่น่าปลื้มใจว่า นักเรียนที่นี้สามารถสอบชิงทุนเด็กฉลาดของอำเภอได้ ๒ یش้อนแล้วครับ

(อ่านต่อหน้า ๔๓)

แนะนำโรงเรียนดี (ต่อจากหน้า ๒๐)

จากนั้นครูใหญ่ได้นำเข้าเยี่ยมชั้นต่าง ๆ โดยเริ่มจากชั้นเด็กเล็ก ซึ่งเข้าเรียนได้ ๔ เดือนแล้ว ปรากฏว่าเด็กเหล่านั้นพูดสำเนียงไทยภาษากลางได้ชัดเจนถูกต้อง ครูมักจะเน้นการออกเสียง และความหมายแตกต่างของคำ เช่น หญ้า-ยา เสื่อ-เสือ-เสือ เป็นต้น ถ้ามาได้เข้าดูชั้นประถมต้นและประถมปลาย ก็น่าชื่นชมนักเรียนสามารถใช้ภาษาไทยได้ดี ตรงตามที่ครูใหญ่เล่าทุกประการ ผู้เขียนลองให้เด็กแนะนำตัวเอง อ่านออกเสียงธรรมคา และทำนองเสนาะ ตลอดจนถึงให้ร้องเพลง ปรากฏว่าเด็กแสดงออกได้โดยไม่มีเกินกว่าเป็นเด็กอิสลามแม่แต่น้อย

สมควรแล้วที่ ร.ร. บ้านสะนอ ได้รับรางวัลในการสอนภาษาไทยตามโครงการของภาค
งาน เนื่องจากครูใหญ่หรือผู้บริหารโรงเรียนเข้าใจถึงวิธีการจัดการศึกษา และรู้จักบำรุง
ขวัญครูได้บังคับบัญชา ซึ่งทำหน้าที่บดทอนหลังพระด้วยกันทุกคน และคาดว่าโรงเรียนประชา
บาลในภาคการศึกษานคงจัดได้ไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน ก่อนจบบทความนี้ขอยื่นขอขอบพระคุณ
คุณอนันต์ วัฒนนิกร ศึกษาธิการอำเภอยะรัง ตลอดจนจนถึงครูใหญ่ และคณะครูโรงเรียนบ้าน
บ้านสะนอ ต่างให้ความสะดวกอย่างดียิ่ง □

ทฤษฎีทัศนคติ (ต่อจากหน้า ๒๔)

Cue มี Stimulus value เราสิ่งอื่นๆ ต่อไปเรื่อยๆ จนถึงเข้าประสงค์ได้สำเร็จ (Goal) และเมื่อถึง Goal แล้ว "ความเครียด" (Tension) ก็จะลดลงถึง attitude จึงเป็น Drive ทั่วๆ

(๕) "An attitude is an implicit response.....which is considered socially significant in the individual's society."

หมายถึงการประเมินค่าต่างๆ (evaluation) จะต้องขึ้นอยู่กับส่วนใหญ่ของสังคมด้วย ชาวเกาะบางแห่งเห็นว่าการเอากระดูกมาแขวนคอ และแก้ผ้าตัวล่อนจ้อนนั้นน่างาม แต่คนในกรุงเทพฯ เห็นว่าไม่งามเป็นต้น ดังนั้น attitude ต่อความงามก็เปลี่ยนไปตามภาวะของแต่ละสังคม

จากคำอธิบายของ Doob ที่กล่าวมานี้ บางกรณี Chein (๑๙๔๘) ไม่เห็นด้วย เช่น Doob อธิบายว่า "A mediating response is made in an atanyst to increase the likelihood of the occurrence of reward rather than punishment in connection with goal response." นั้น แย้งว่า ".....attitude may decrease the likelihood of goal response being reward." .....
เขายกตัวอย่างว่า เด็กบางคนโกง โกงในการสอบจะทำให้เขาสอบได้ ซึ่งถ้าเขามี attitude ต่อความซื่อสัตย์ก็คงสอบไม่ได้ เป็นต้น

(ยังมีต่อ)